

Handlingsplan for ungdom, fred og sikkerhet

Innspill til Norges oppfølging av sikkerhetsrådsresolusjon 2250

SIKKERHETS-RÅDS-RESOLUSJON 2250

FNs sikkerhetsråd skrev desember 2015 historie ved å vedta resolusjon 2250 om ungdom, fred og sikkerhet.

Det er FN's aller første bindende vedtak som gir ungdom en rolle i fredsbygging og konfliktløsning. Der man før pekte på ungdom som en del av problemet, sier FN nå at ungdom må være en sentral brikke i alle lands freds- og sikkerhetspolitikk.

Ungdom er blant dem som rammes aller hardest i verdens kriger og konflikter – både som sivile og som stridende. Mer enn 600 millioner unge lever i sårbare stater eller områder som er påvirket av konflikt. De utgjør med det 40 prosent av de 1,5 milliarder menneskene som lever i krigsherjede og sårbare områder. På tross av dette blir

ungdom i liten grad hørt eller inkludert i fredsarbeid i dag. Gjennom å implementere resolusjon 2250 kan vi sikre at dette endrer seg.

Norge har sammen med de andre nordiske landene vært en viktig pådriver for implementeringen av Sikkerhetsrådets resolusjon 1325 om kvinner, fred og sikkerhet. Lærdommene fra dette arbeidet kan brukes når resolusjon 2250 skal implementeres. Dette gjelder spesielt det gode samarbeidet mellom sivilsamfunnsorganisasjoner og norske myndigheter. I arbeidet med resolusjon 1325 har nasjonale handlingsplaner vært avgjørende i implementeringsfasen, og det er derfor viktig å få på plass en handlingsplan også for resolusjon 2250. For å sikre en effektiv gjennomføring, er det viktig at

Overordnede mål og prioriteringer

Det overordnede målet er at ungdom inkluderes i Norges fredsarbeid. Dette er en forutsetning for å oppnå varig fred.

For å oppnå målet må regjeringen sørge for at:

- fredsprosesser og fredsforhandlinger der Norge er engasjert involverer ungdom, og at fredsavtaler omfatter unges rettigheter, behov og prioriteringer
- fredsbygging der Norge er engasjert øker unges økonomiske og politiske handlingsrom og innflytelse

den inneholder indikatorer og en arbeidsfordeling mellom ulike departement.

Samarbeidspartnere og oppfølging

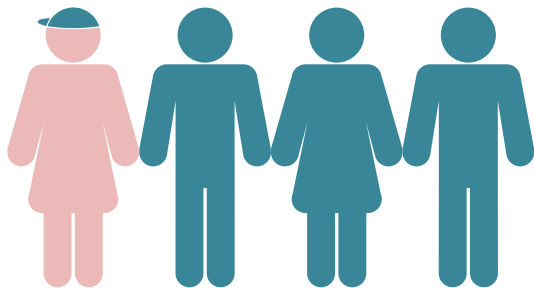
Sivilsamfunnet er viktig for gjennomføringen av handlingsplanen og er en avgjørende ressurs å trekke på i fredsprosesser, i humanitær innsats og i fredsbygging i postkonfliktsituasjoner.

Det unge sivilsamfunnet har spisskompetanse som det er viktig at regjeringen inkluderer for å nå målene i planen. Landsrådet for Norges barne- og ungdomsorganisasjoner (LNU) kan,

som koordinator for 2250-nettverket, legge til rette for faglig kontakt mellom regjeringen og organisasjoner fra sivilsamfunnet.

Deltakelse er et førende prinsipp i resolusjon 2250, og må også være førende når Norge skal implementere resolusjonen. Regjeringen må derfor inkludere ungdom i utarbeidelsen av handlingsplanen på resolusjon 2250.

Det bør utpekes konkrete personer som har ansvar for oppfølgingen av handlingsplanen, med én person i Utenriksdepartementet som har det koordinerende ansvaret.

Ungdom mellom 15 og 29 år utgjør omtrent 1/4 av verdens befolkning.

FREDSPROSESSER OG FREDSFORHANDLINGER

Unge mennesker, og særlig unge menn, er de mest sårbare for rekruttering til ekstremistiske væpnede og voldelige grupper. Ungdom dominerer de væpnede gruppene som er involvert i voldelig konflikt, og i 2008 sloss omkring 100.000 unge kvinner under 18 år i væpnede konflikter. Samtidig utgjør unge menn mellom 15 og 29 år flertallet av ofrene i slike konflikter.

Ungdom rammes ulikt fra voksne i krig og konflikt, og vold har en negativ og langvarig innvirkning på livene til unge menn og kvinner. I krig og konflikt gjennomgår mange unge traumatiske opplevelser, noe som kan gi langvarige psykiske kon-

sekvenser. Ungdom som vokser opp i konfliktområder blir ofte tvunget til å ta på seg oppgaver som burde være forbeholdt voksne. Mange får også mangelfull skolegang og utdanning. Det kan medføre at ungdoms overgang til voksenlivet blir forhindret eller forsinket, og faren for å bli marginalisert øker.

Fordi ungdom både rammes hardt og ulikt av krig og konflikt er det spesielt viktig at deres perspektiver blir inkludert i fredsprosesser og fredsforhandlinger. Mangelen på ungdomsperspektiv fører til at avtaler ikke tar hensyn til ungdoms behov, og dermed vil sannsynligheten for varig fred minske.

Hovedmål

Fredsprosesser og fredsforhandlinger der Norge er engasjert involverer ungdom, og fredsavtaler omfatter unges rettigheter, behov og prioriteringer

Delmål

1.1 Antallet unge som deltar i fredsprosesser og fredsforhandlinger har økt

1.1.1 Arbeide for at unge skal få økt kunnskap, kapasitet og mulighet til å delta i fredsprosesser og –forhandlinger

1.1.2 Sikre at unge er representert i offentlig oppnevnte delegasjoner til møter der forhandlinger om freds- og sikkerhetspolitiske spørsmål føres

1.1.3 Kartlegge erfaringer og kompetanse fra ungdom i fredsprosesser, og bidra til at denne kompetansen fremmes i relevante fora

1.2 Ungdomsperspektiv er ivare tatt i fredsavtaler og fredsprosesser

1.2.1 Utvikle en veileder for hvordan ungdomsperspektiv og hensyn til unges rettigheter skal inngå i norsk freds- og sikkerhetsarbeid. I prosesser der Norge har en formell rolle, bør en strategi for inkludering av unge og ungdomsperspektiv utarbeides tidlig

1.2.2 Gi fredsmeklere opplæring i hvordan ungdomsperspektiv og ungdom/ungdomsrepresentanter kan inkluderes i fredsavtaler og fredsprosesser

1.2.3 Gi norske deltakere i freds- og forsoningsprosesser opplæring på området ungdom, fred og sikkerhet

1.2.4 Norske tilretteleggerteam skal ha minst én person som er særlig ansvarlig for ungdom, fred og sikkerhet

1.2.5 Oppfordre parter i konflikt til å inkludere ungdomsperspektiv og ungdom/ungdomsrepresentanter i fredsprosesser. Norge vil tilby hjelp og kompetanse til å gjennomføre dette.

Mindre enn 2% av verdens parlamentarikere er under 30 år.

FREDSBYGGING

Dagens ungdomsgruppe er den største noensinne, og utgjør en fjerdedel av verdens befolkning.

I mange sårbare stater utgjør ungdom flertallet av befolkningen, og i enkelte land er ungdomsandelen så høy som 80 prosent. Statistisk sett er store ungdomskull assosiert med økt risiko for væpnet konflikt. Denne risikoen øker med lave utsikter til utdanning, få jobbmuligheter og eksklusjon fra politisk deltakelse. Gjennom å gi ungdom muligheter, og reell og meningsfull deltakelse i samfunnet, vil de kunne bli nøkkelen til varig fred.

Til tross for at vi har mye kunnskap om ungdoms situasjon i krig og konflikt er det fremdeles et stort kunnskapshull når det kommer til ungdom og fredsbygging, og ungdoms rolle i fredsprosesser.

Ungdom blir oftest sett på som et hinder for fred, og det finnes lite forskning som ser på ungdoms rolle i fredsbygging. Det lille som finnes av forskning viser imidlertid at fredsbyggingprosesser der ungdom er involvert gir positive resultater. Vi trenger derfor mer kunnskap på dette feltet.

Hovedmål

Fredsbygging der Norge er engasjert øker unges økonomiske og politiske handlingsrom, innflytelse og deltakelse

Delmål

2.1 Ungdom deltar i større grad i beslutningsprosesser i postkonfliktsituasjoner og fredsbygging

2.1.1 Styrke det unge sivilsamfunnet slik at deres synspunkt når frem til nasjonale myndigheter og beslutningstakere

2.1.2 Støtte unges deltakelse i politiske prosesser, herunder valg og representasjon i politiske partier, i konflikt og post-konfliktland

2.1.3 Bidra til at ungdom kjenner sine rettigheter knyttet til deltakelse i beslutningsprosesser

2.2 Ungdomsperspektivet ivaretas i økonomisk gjenoppbygging i postkonfliktland

2.2.1 Arbeide for at programmer for bedre levekår i postkonfliktland også er rettet mot ungdom

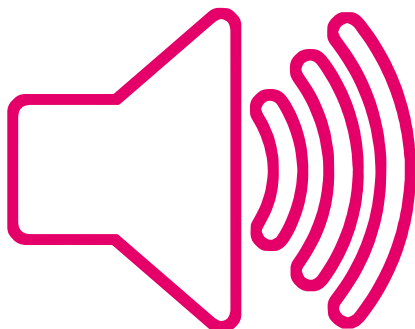
2.2.2 Støtte prosjekter som tar sikte på å reintegrere ofre for seksualisert vold i konflikt i samfunnet

2.2.3 Støtte prosjekter som jobber med demilitarisering av skoler

2.2.4 Fremme ungdom, fred og sikkerhetsagendaen i relevante internasjonale fora

2.3 Forskning og dokumentasjon bidrar til kunnskap og til norsk politikkutforming innenfor temaet ungdom, fred og sikkerhet

2.3.1 Sikre økte midler til forskning, analyse og dokumentasjon av ungdoms bidrag til fred og sikkerhet, inkludert ungdoms deltakelse i fredsprosesser

SKRUPÅLYDEN.NO

**Innspillet er utarbeidet i samarbeid med
LNUs 2250-nettverk, som består av:**

AUF • Changemaker • FN-sambandets ungdomspanel • Fremskrittspartiets ungdom (FpU) • Grønn ungdom • KM Global • KrFU • Juvente • Lawan Norge • Press • Norsk folkehjelp – Solidaritetsungdom • Rød ungdom • Røde Kors ungdom • SAIH • Sosialistisk ungdom • Spire • Studentaksjonen • Studentenes fredspris • Studenttinget NTNU • Ung i kor • URO - Plan Norge

Landsrådet for Norges barne-
og ungdomsorganisasjoner

www.lnu.no